

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ožnanila (inserate) sprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 159. V Ljubljani, v petek 16. julija 1897.

Letnik XXV.

Novi davki.

I.

Dne 1. januarja 1898 stopi v veljavo zakon z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 121 glede direktnih osebnih davkov.

Povsod v davčnih uradih je sedaj živahno delo, kajti do konca julija t. l. se morajo izpolniti in odposlati izjave za odmero občne pridobnine (allgemeine Erwerbsteuer). Primerno se nam torej zdi, da ob kratkem pojasnimo novi davčni zakon.

A. Občna pridobnina.

Kdo jo plača?

Občni pridobninski davek ali pridobnino (allgemeine Erwerbsteuer) bode moral plačevati vsakdo, ki izvršuje kako podjetje, katero mu donša dobiček, ne glede na to, ali je podjetje (obrtni, trgovina itd.) podvrženo določbam obrtnega reda.

Kdo je oproščen občne pridobnine?

Tega davka so oproščeni:

1. Vsa podjetja, katera morajo dajati javne račune, kakor delniška društva, hranilnice in zadrage, ker so ta podjetja podvržena posebnemu pridobninskemu davku.

2. Osebe, ki so v službi in delajo za plačilo, ker se o teh ne more reči, da delajo za „dobiček“. To so uradniki in za določeno plačo nastavljeni uslužbenci.

3. Kmetijstvo in gospodarstvo nima z novim davkom nič opraviti. Ravno tako ne plača tega davka kmet, ako prodaja surove pridelke, n. pr. žito, sadje, vino, zelje, krompir drva itd. Pač pa je podvržen temu davku, kdor izdeluje in prodaja izdelke in pridelke izven sedeža kmetije v stalno odprtih prodajnicah.

dalnicah. Davek pa bode treba plačevati od lova na tujem zemljišču, od ribarstva v prostih, javnih in v zakup vzetih vodah, od umetnega vrtnarstva in od najetih zemljišč, ako zakupnik s svojo družino sam ne obdeluje zemljišča.

4. Davka so proste delavke, ki se pečajo z navadnimi ročnimi deli doma ali pri naročnikih brez pomočnikov.

5. Mali kmetje in sploh osebe, ki za svojo rabo ali za prodajo brez tujih pomočnikov izdelujejo orodja itd., ne plačujejo tega davka, kakor tudi ne postranska podjetja, ako letni dohodek ne presega 50 gld.

6. Davka so prosti dijaki ali pisatelji, katerim je poduk ali pisateljstvo le postranski zaslužek. Istotako so tega davka prosti taki obrtniki, ki ne živé edino le od obrta in ne delajo s pomočniki. Tudi take revne obrtnike, ki delajo le z jednim pomočnikom, more davčna komisija za jedno leto ali k večjemu za dve leti oprostiti občne pridobnine. Ta določba je za revne obrtnike posebno važna.

Koliko znaša ta davek?

Vsakdo se gotovo najprvo vpraša: koliko pa bode znašal ta davek? Doslej se je pridobnina odmerjala ne glede na to, koliko bo znesel ves ta davek v državi. V prihodnje bode drugače.

Kakor je že doslej država za vsacih 15 let določila skupno svoto zemljiškega davka, namreč 37½ milijona, od letos naprej pa 35 milijonov, tako je tudi od 1. januarja 1898 za dve leti določena skupna svota pridobninskega davka v znesku 17,732.000 gl.

Ta znesek država gotovo dobi, a ne več, zato upamo, da ne bomo slišali o samovoljnem postopanju davčnih organov. Večja težava pa bode, to

določeno svoto pravično razdeliti med posamezne davkoplačevalce.

Kako se bode ta davek razdelil?

Vsi temu davku podvrženi se bodo razdelili v štiri razrede:

1. razred plača nad 1000 gld.
2. „ „ od 150 do 1000 gld.
3. „ „ 30 „ 150 „
4. „ „ do 30 gld.

Ta davek pa ne ostane stalen, temveč se bode mogel čez dve leti zvišati ali znižati, oziroma davkoplačevalec pomakniti v višji ali nižji razred. Za vsak razred se bodo določili okrajji. Za I. in II. razred navadno okrajji trgovinskih zbornic, za III. in IV. razred politični okrajji in mesta z več ko 20.000 prebivalci.

Davkoplačevalci vsacega razreda v enem okraju tvorijo jedno davčno skupino, ki dobi jedno davčno komisijo.

Davčni urad prve instance bode davkoplačevalce razvrstil v skupine in sicer po dosedanjem pridobninskem in dohodninskem davku s prikladami. N. pr.:

Ako je kdo doslej plačeval pridobnine 30 gl. 50 kr., dohodnine 13 gld. 50 kr., 100% priklad 44 gld., skupaj torej 88 gld., uvrščen bode v III. razred.

Lastniki rudnikov, zdravniki, trafikantje itd. bodo uvrščeni po sedanjih pridobninah v I. oziroma II. razred, pisatelji in umetniki v IV. razred.

Sloga v zedinjeni opoziciji.

Iz Zagreba, meseca julija.

Mažaronski časopisi so se tolažili in se še zdaj tolažijo, da se povrnejo zopet časi, ko se bode za-

LISTEK.

Iz predalov suhoparnega številkarja.

(Dalje.)

„Sedaj se oglasi trobenta, konji veselja zarezgečejo in se sami brez jezdecov spuste v dir. Drug hoče preteči drugega, vsak bi rad prvi prišel do postavljenega cilja, kakor bi vedel, da gre za njegovo slavo. Kako ponosno in mogočno se drži oni, komur je obveljalo, kako vesel je slave in hvale, ki mu doni od vseh strani.“

Taki konji predirjajo v lahkem diru 11—13 m., v najhitrejšem celo do 25 m. v sekundi. Tako je pretekel „Sterling“ 16 6 m., kobila „Hambletoniaux“ 16 76 m. ali v 8 minutah 5 angl. milj. (a 1609 m.), „Eklips“ pa tudi 20 m. in še črez. (Erj.) „Eklips“ je bil najimenitnejši brzec, ki je jedenkrat v jednej minuti predirjal jedno angleško miljo, torej v sekundi 26 816 m. Njega noben drugi ni mogel zmagati, on je zmirom vse pretekel in naposled se nobeden več ni hotel z njim meriti. V 17 mesecih je „Eklips“ svojemu gospodarju zaslužil 250.000 gld. in deset let po zadnjem tekanju je zanj in za njegov zarod zahteval 250.000 gld. in še posebej do smrti 5000 gld. vžitka na leto. „Eklips“ je poginil v 25. letu.“

Poslednjič še nekaj o arabskem konju, o katerem piše Erjavc sledeče: „Med vsemi konji je

po rasti in po umnih zmožnostih arabski konj prvi. Ali Arabi pa s konjem tudi ravna jo skoro kakor s človekom, konj jim je najplemenitejša žival. Tudi pravi arabski pregovor: Dober sokol, hiter pes, plemenit konj so več vredni, nego 20 žen. (Morebiti zato, ker vsi trije dosežejo 25 m. na sek.) Arab, posebno Beduinec, ne more živeti brez konja: na njem potuje v daljne kraje, na njem čuva svoje črede; konj ga nosi v krvavi boj in v zборе modrih mož, na konji jezdi v svate in v veselice. Ljubezen do konja mu je že prirojena in od svoje prve mladosti se uči konja spoštovati in ga ljubiti, ker vidi, da je konj ljubljenev vseh, da njemu streže vsa rodovina. Arab opazuje konjeve navade in posebnosti; o konju zлага pesmi, poje popevke in se sploh o konjih najraje razgovarja.“

„Smešno je poslušati,“ pravi Brehm, „kako Arabi hvalijo svoje konje: „Ne govori mi, da je to moj konj; reci rajše, da je moje dete. Vihar je nagel, ali moj konj ga prehiti; oko urno pregleda planjavo, moj konj jo še hitreje pradirja. Čist je kakor zlato. Njegovo oko je čisto in bistro, da v temi dlako vidi. V teku prehiti gazelo. Orlu veli: Jaz sem uren, kakor ti. Veselja rezgeče, ko čuje vriskanje deklic in srce se mu širi, ko sliši žvižgati kroglice okoli glave. Iz ženskih rok si izprosi milostinjo, sovražnika bije s kopito v lice. Ako more dirjati po volji srca, polijo ga solze radosti. Naj bode nebo čisto ali naj vihar prikriva s prahom

svetlo solnce, njemu je vse jedno, kajti plemeniti konj zasmehuje divjanje viharja. Na tem svetu ga ne najdeš, ki bi mu bil jednak. Lehak je kakor lastavica, tako je lehak, da bi ti mogel plesati na prsih in ne bode te nadlegoval. Stopa ti tako rahlo, da v najhitrejšem diru lahko popiješ čašico kave na njegovem hrbtu in kapljice ne bodeš razlil. Razume ti vse, kakor Adamov sin, samo govoriti ne zna.“

„Arabi imajo sto in sto znamenj, po katerih poznajo dobroto in plemenitost svojih konj. Toliko je gotovo, da se morajo pred Arabi skriti vsi naši konjarji, ki mislijo Bog vé kako dobro poznajo konje in njihove lastnosti. Arabski konj je srednje velikosti, na dolgem lepo ukrivljenem vratu nosi majhno suho glavo s širokima nosnicama in velikimi bistrimi in živimi očmi. Ušesa so majhna in gibčna, prsi široke, truplo ozko in stegneno, noge visoke in tenke, ali vendar močne, kopita trda, črna in svetla. Upognjen rep mu ne bije po nogah, ampak nosi ga prosto.“

„Od dobre kobile zahteva Arab te lastnosti: srce in čelo mora imeti merjaščevo, oko, usta in ljubkost gazelino, razumna in vesela mora biti kakor antilopa, hitra kakor ptica noj, rep pa mora imeti kratek kakor gad. Arabi svojim kobilam, ki so pri njih v mnogo večji časti, nego žrebci, zdevljejo lepa imena, kakor: Nevesta, Srečna, Biser, Korala, Gazela, Nojka i. dr., ali posebej gledajo na to, da se pleme čisto ohrani. (Dalje sledi.)

čela zedinjena opozicija med seboj prepirati in razpadati, a da bodo za mažaronstvo nastopili zopet sijajni dnevi. To mnenje se je raztrobilo tudi po vseh slavofobnih časopisih nemških in mažarskih. Na srečo hrvatskega naroda se to prerokovanje mažaronskih vedežev do zdaj še ni izpolnilo, a nadjamo se, da se tudi ne bode nikdar več. Naj le še zaprejš pričakujejo mažaroni svojo rešitev v narodni neslogi, po kateri so se bili povzdignili do vlade, zavedni narod jim ne bode dal več prilike, da ga zlorabijo v svoje koristoljubne svrhe.

Narod se je spametoval, pa zahteva sam od svojih izvoljenih poslancev, da zdaj ni čas za medsebojne prepire radi raznih političnih nazorov, nego da je zahteva sedanjega časa ta, da se hrvatski narod vzdrži, da ne propade. Nastopila je borba za obstanek, a med bojevniki v tej borbi ne sme biti nobene razlike, dokler se ne reši domovina. Narod je napovedal boj proti sedanjemu zistemu, in dokler ta ne pade, ne sme se položiti orožje iz rok, marveč se imajo složno boriti vsi, ki so poslani v ta boj od svojega naroda. In ti bojevalci svojo težavno nalogo popolnoma razumejo.

Složni so se bili podali v volilni boj in sijajno so zmagali. A ta prva zmaga ni še zadosti, prava borba se začne v saboru, kjer se je mažaronška stranka čvrsto utaborila ter sploh ne misli tega taborja še tako hitro izročiti svojim protivnikom. Tukaj bode treba biti še marsikateri boj, pa je radi tega tudi sloga med opozicijskimi bojevniki neobhodno potrebna.

Zategadel so se zbrali odlični narodni poslanci zedinjene opozicije 1. julija v Zagreb, da se dogovore o jedinstvenem delovanju na bodočem hrvatskem saboru, ki se otvori že 29. julija, da odobri volitve in da se izberejo novi poslanci za ogersko-hrvatski sabor.

Na tem sestanku zedinjene opozicije je jednoglasno sklenjeno, da se osnuje jedinstven klub zedinjene opozicije radi složnega parlamentarnega delovanja. Odobrila so se tudi precej pravila za ta klub, ki se bode imenoval klub hrvatske opozicije. Nato so pa bili izvoljeni upravitelji kluba vsi jednoglasno, namreč: za predsednika Jurij baron Rukavina in dr. Šandor pl. Brestjenski, za tajnika dr. Franjo Potočnjak, a za blagajnika dr. Milan Amruš. V stalni odbor kluba so bili izvoljeni: dr. Milan Amruš, dr. Anton Bauer, dr. Marijan Derenčin, dr. Franjo Potočnjak in dr. Ivan Ružič. Pri seji ste bili zastopani dve tretjini dosedaj izvoljenih poslancev, odsotni pa so se izjavili, da so popolnoma sporazumni s sklepi večine.

Razpravljalo se je seveda tudi o mnogih važnih zadevah opozicije ali sklepi se za zdaj ne morejo obelodaniti, marveč se bode o njih čulo razpravljati v saboru. Pri posvetovanjih sta bila prisotna tudi oba opozicijska kandidata za volilni kotar sv. Ivan Zabno in za Bošnjake, kjer se boste volitvi morali obnoviti. Ni dvoma, da bosta izvoljena oba opozicijska kandidata, namreč dr. Ivan Zahar in Jurij Kovačević. Bodoča klubova seja bode dva dni pred otvoritvijo sabora, tedaj bržkone 27. julija.

Ta korak zedinjene opozicije je velikega pomena, a narod hrvatski ga je odobril povsodi oduševljeno. Mažaroni ne vedo drugo oponašati svojim protivnikom, nego da so šli v volilni boj brez programa in da tudi v sabor stopajo brez njega. Ali dobro je znano, da se ravno mažaronška stranka s svojim zmedenim programom ni upala stopiti pred narod, marveč je prepastila vsakemu poslancu posebej, da si je delal program po svoji volji. Saj še splošnega volilnega programa niso imeli mažaroni, pač pa ga je izdala zedinjena opozicija s podpisi najodličnejših domoljubov.

Niso se bali stopiti pred narod, kakor je to bilo opaziti pri mažaronih, saj jih ni mogel nobeden obdolžiti narodnega izdajstva, kar se je pa mažaronom moglo lahko pripetiti. Kakor pred volitvijo, tako stopa zdaj zedinjena opozicija složno in z jasnim geslom v sabor. In to geslo je: Hrvatska slobodna in v vsem ravnopravna z Ogersko. To je tudi program domoljubne opozicije. A ker Hrvatska ne more biti slobodna niti ravnopravna z Ogersko, dokler obstoji sedanji zistem, zategadel je naperjeno delovanje opozicije najprej proti njemu. Ko pade današnji zistem, odzvonilo je tudi mažaronstvu in za Hrvatsko nastopijo boljši časi. Zatorej pozdravljamo najiskrenejše to složno delovanje hrvatske zedinjene opozicije.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. julija.

Trezne sodbe o dogodkih v Hebu glasé se vse drugače, nego so bobnali v svet nemško-liberalni in nacionalni listi. Glasilo poljskega kluba, „Ozas“, izjavlja naravnost, da je imela vsa umetno uprizorjena demonstracija, pri kateri so pa imeli nemški kričači grozen fiasco, popolno protivstrijski značaj in le hvaležni moramo biti, da je bil prepovedan demonstrativni shod. Najbolj značilno pa opisuje surovo vedenje in rjovenje nemških „omikančev“ češki dnevnik „Narodni Listy“. Pravi namreč: „Ko bi Hagenbeck svoje roparske živali do skrajnosti dal izstradati, bi postala iz njih sama jagnjeta v primeri z razgrajači, ki so rujevali po ulicah hebskega mesta.“ Z ozirom na razne neresnične vesti o praški straži na konjih izjavlja uradni list, da je vse izmišljeno, kar trosijo mej svet razni dopisniki, marveč je bilo vedenje stražnikov popolno korektno. Več pač ne potrebujemo, kajti že te male vrstice nas popolno potrjujejo v naših mislih o „nemški kulturi“.

Stavka nemških čeških občin se je torej pričela z včerajšnjim dnevom, ustavile so namreč nadaljno oskrbovanje agend v prenešenem delokrogu, katero niso dolžne izvrševati niti po državnem niti deželnem zakonu in obstoji v naslednjem: 1. Pobiranje direktnih davkov, 2. dostava političnih rešitev, 3. izdajanje in dostava pozivnic na vojaški nabor, 5. pozivanje rezervnikov in nadomestnih rezervnikov, 5. evidenčno vodstvo stanovanja na trajnem dopustu bivajočih vojakov, 6. pobiranje vojaške takse, ter s tem združenih poslov, 7. razne obrtne zadeve, v kolikor iste že itak ne spadajo v občinski delokrog. Temu poročilu se dostavlja, da se izmed nemško-čeških občin le libersko mesto ne udeležuje te stavke, ker je kot mesto z lastnim statutom po zakonu zavezano izvrševati zgoraj omenjena dela. Razni politiki se sedaj vprašujejo, kaj sedaj? Vlada je sicer že poskrbela, da ta opravila vkljub trmoglavosti občinskih zastopov ne bodo zaostala, marveč jih prevzemo politična oblastva, pač pa so s tem hudo udarjeni prebivalci dotičnih občin sami. Zastopi takih občin so v svoji gorečnosti za »zatirano« nemstvo hoteli provzročiti nepriroke in sitnosti vladnim organom, a so jih provzročili v resnici le svojim domačim občanom, ki jim bodo težko hvaležni za tak »velemodri« ukrep, vsled katerega bodo prisiljeni v mnogih slučajih potovati več ur do bližnjega političnega oblastva in z izdatno izgubo časa in nemalimi stroški opraviti to, kar so poprej izvršili že v nekaterih minutah.

Melnjevo ministerstvo je moralo prestatiti minule dni hud boj z radikalno in socijalistično stranko. Vlada bi namreč rada videla, da zbornica zaključí sedanje zasedanje in se z davčno preosnovo peča še le v jesenskem zasedanju. Toda, kar ne pride naravnost iz socijalistično-radikalne sredine, ne velja pri tej klikli, akoravno je tudi te stranke največja želja, da se čim preje zaključí zasedanje. Nedavno temu so pisali o tej zadevi vsi njihovi listi, sedaj pa se je uprlo temu predlogu največ rogoviležev. S takim postopanjem menijo opozicijski strmoglaviti vladu in provzročiti predčasni razpust francoskega parlamenta.

O bivanju kneza Ferdinanda v Rimu se poročajo iz Rima marsikake zanimivosti. Najpreje se naglašja, da še ni povsem jasno, kaj je hotel doseči bolgarski knez v prestolnici italijanskega kraljestva, in da ni povsem verjetno, da bi bil pri kralju Umbertu beračil za kraljevo čast, češ da bo o tem v prvi vrsti odločeval turški sultan. Vsprejem knezov v Rimu ni bil posebno sijajen, kajti na kolodvoru so ga pričakovali le nekateri dvorni dostojanstveniki in načelniki oblastev, ni pa bilo nobenega ministra k njegovemu vsprejemu. Ogledal si je knez malone vse vojašnice in druga javna poslopja, le cerkva ni počastil s svojim obiskom, pa tudi za starine se ni veliko zanimal. Umevno je samo ob sebi, da se ni poklonil sv. Očetu. Italijanski liberalci se jeze, da kneza ni spremljala kneginja Marija Lujiza. Toda, komur je znana blagost bolgarske kneginje, ve, da ne more žaliti naslednika onega Pijsa IX., ki je v pregnanstvu krstil njeno mater in pri krstu nje same zastopal odsotnega botra.

Mirovna pogajanja na vzhodu. Včeraj se je vršilo napovedano posvetovanje evropskih poslaničkov v zadevi grško-turškega mirovnega poga-

janja. Vdeležil se ga je po dolgem prestanku tudi sultanov pooblaščenec Tewfik - paša, kar je seveda vzbudilo splošno pozornost mej poslaniki, ki menijo, da se je pri zadnjem ministerskem svetu sklenil ta korak. Poslaniki so bili namreč popolnem ovirani v svojem poslovanju, ker se posvetovanj ni vdeleževal noben turški zastopnik, in so toraj odločno pozivljali Tewfik-pašo, naj se odzove prihodnjemu povabilu in kratko malo izjavi, ali se hoče vlada še nadalje pogajati o tej zadevi ali ne. To in pa resni opomini raznih vladarjev so konečno sultana toliko prestrašili, da je s posebnim odlokom naročil ministerstvu, naj kar mogoče naglo sklene mir in podpiše do četrtega, včeraj, mirovne pogodbe. To poročilo je povzeto „Standardu“. Samo na sebi sicer ni ravno nevrjetno, kajti sultan pač ne bo več dolgo mogel se zoperstavljati volji evropskih vladarjev. Sultan sedaj več ne more računati na nejedinstvo velevlasti, kajti o njih jedinstvi se je poslednji čas zelo lahko prepričal in tudi dobro ve, kaj pomeni vedna pomnožitev vojnih ladij ob obrežju Male-Azije.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Konec.)

Podružnica v Senčurju želi, da bi se cena plemenskim bikom, katere oddaja c. kr. kmetijska družba, znižala in da bi bilo dovoljeno take bike že po preteku 1½ leta prodajati.

Dalje predlaga ista podružnica, naj bi se v njenem okolišču še to leto napravilo premovanje prašičev. Deželna vlada naj skrbi za strogo spolnovanje zakona o rezačih. Raba stare mere naj se povsod najostreje prepove.

Kmetijska podružnica v Kovorju predlaga, da bi se priredilo v Tržiču premovanje konj.

Kmetijska podružnica pri sv. Križu želi, da bi revnejše občine dobivale bike brezplačno.

Kmetijska podružnica v Lescah želi, da bi konjerejski odsek priskrbel za Lesce še jednega plemenskega žrebca.

Nadalje želi ista podružnica, da se premenita lovski zakon in zakon o premovanju bikov.

Kmetijska podružnica v Ribnici želi, da bi se od novo vstopivših članov ne zahtevala pristopnina 2 gld.

Kmetijska podružnica v Vodicah želi napravo orožniške postaje v Vodicah.

Kmetijska podružnica na Vačah hoče, da bi se zopet vpeljali nekdanji živinozdravniški pomočniki.

Kmetijska podružnica na Vinicah predlaga, naj bi se prej ko mogoče napravilo v Ljubljani deželno skladišče za raznovrstne potrebe kmetovalcev. Po posameznih okrajih naj bi pa bile podružnice glavnega skladišča.

Kmet. podr. v Vipavi prosi, naj bi tudi c. kr. kmetijska družba storila potrebne korake, da bi se uredile vipavske vode in da bi dež. zbor dovolil 30 odstotkov vseh stroškov, ker so udeleženci že obljubili 20 odstotkov.

Kmetijska podružnica v Rovtahn predlaga: da se veleslavna c. kr. kmetijska družba pri visoki c. kr. deželni vladi, c. kr. visokem nadsodišču in pri veleslavnem deželnem odboru poteguje za to:

1. da se na Kranjskem osnuje več sodišč. Kjer v oddaljenih krajih ni mogoče pridobiti svojega sodišča, naj se skuša, da bode imelo pristojno sodišče tam vsak mesec svoje uradne dneve in da bode tudi glavarstvo tam imelo vsaj vsak drugi mesec svoj uradni dan;

2. da si vsaka večja občina ustanovi v zmislu drž. postave z 21. septembra 1869, števil. 150 in dež. postave z 21. dne septembra 1873 l., št. 24., svoje posredovalstvo (mirovno sodišče), več manjših občin v istem sodnem okraju pa svoje skupno mirovno sodišče, katerih področje naj bi se po zakonu raztegnilo tudi na druge vrste prepirnih stvari, kakor na pr. motenje posesti itd., in za katere naj bi izdal deželni odbor potrebni pouk in potrebne tiskovine;

3. da se dela na to, da si vsaka večja občina ali pa več manjših skupaj osnuje posojilnico za osebni zaup z neomejeno zavezo, po uzornih pravilih, in da si vse občine vsakega političnega okraja ustanove svojo hranilnico za zemljiščni zaup ali hipotekarni kredit. Čisti dobiček takih zavodov naj se porablja za občekoristne namene. — Kakor za hranilnice to že določajo uzorna pravila, tako naj imajo tudi posojilnična pravila neizpremenljivo določbo, da je porabiti rezervno zaklado za občekoristne na-

mene, če bi kaka posojilnica nehala delovati in bi se v določeni dobi v nje okrožju ne ustanovila nova;

4. da se vpliva na merodajne može, da se pravila že obstoječih posojilnic popolnijo v tem smislu, da se vanja sprejme določba, da noben zadružnik ne sme imeti več ko določeno število glasov, da pa pri volitvi načelstva in nadzorstva in pri glasovanju o razdelitvi čistega dobička pristojna vsakemu zadružniku brez ozira na število ali vrsto deležev po en glas, da se obrestujejo glavni in opravični deleži tako, ali k večjemu do gotove določene meje znatno višje, kakor hranilne vloge, da naj bo okrožje omejeno in da smejo posojila dobivati le zadružniki, da naj se odškoduje trud načelstva le do gotove meje, da se od začetka dá primerna nagrada le denarničarju in tajniku, da zadružniki ne smejo biti deležni rezervne zaklade in čistega dobička, katerega je porabljeni po zadostnem založenju rezerve za dobrodelne in obče koristne namene;

5. da se za take občine, katere bi bile zaradi svoje oddaljenosti od sedeža okrožnega zdravstva opravičene ustanoviti se kot poseben zdravstveni okraj, ako ni pričakovati, da se v njih sredini naseli okrožni zdravnik, določiti, da mora dotični najbližji okrožni zdravnik tam vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni imeti svoj zdravstveni dan;

6. da se izvršujejo postave, da bodo občine dobro uradovale, mirovna sodišča pravilno delovala, da se bodo posojilnice in gospodarske zadruge, ki bi bile prepotrebne, ustanovljale in tudi dobro razvijale in blagodejno vplivale, gospodarske zadruge pa, ne z namenom uničiti obstoječe stanove, osobito trgovce in obrtnike, dokler se bodo ti trudili za povzdigo kmetijskih gospodarstev. A za to je treba zanesljivih, izprašanih tajnikov. Vsaka občina, ki šteje več tisoč duš, naj ima svojega tajnika, več manjših pa, ki se drže skupaj, naj si priskrbe, dokler se ne združijo, svojega skupnega tajnika. Združevanje malih občin v večje bi to seveda znatno podpiralo;

7. da se ravnateljstvo kranjske hranilnice v Ljubljani, katera v marsičem blagodejno vpliva na prospek dežele in nje prebivalstva, naprosi, da se pri razdelitvi čistega dobička ozira kar le mogoče na kmetijski stan in blagohotno podpira vse, kar bi utegnulo neposredno ali posredno vplivati na njega razvoj, da torej osobito podpira podružnice c. kr. kmetijske družbe kranjske, ki imajo namen pospeševati in izboljševati gospodarstvo, dalje pa tudi posojilnice in gospodarske zadruge v obče, osobito pri njih ustanovitvi, bodisi z nizkoobrestnimi ali brezobrestnimi posojili, bodisi po potrebi tudi z darili, v povzdigo učnega uspeha in omike pa tudi skrbi za šole, katere nalagajo občinam že neznosna bremena, da daje istotako občinam o priliki zidanja novih ali razširjanja obstoječih šol brezobrestna posojila, če že ne izdatne nevratljive prispevke, da pa tudi šole same podpira pri napravi šolskih delaren, vrtov, knjižnic i. t. d. in skrbi za večji razvoj nadaljevalnih šol, kakor je ta mogoč pri revnih odnosajih skoro vseh kranjskih občin.

Vse to je mogoče vpeljati ali doseči. A če se to vresniči, skrči se število pravn in eksekucij in se manjša razkosavanje in zadolževanje zemljišč. Kmeta sedaj begajo razne težave, ki mu jih napravljajo obstoječe razmere. Če se mu odvzamejo, postane miren in dobi veselje do svojega poklica.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. julija.

(Potres.) O potresu po deželi smo dobili dolgo vrsto poročil, katera pa se skoraj doslovno glasé. Zato navedemo samo kraje, koder so čutili potres. Tako se nam iz Št. Vida na Dolenjskem poroča: Včeraj malo pred 7. uro smo čutili močen, nad tri sekunde trajajoč potres; sunek je bil od zahoda proti vzhodu z močnim bobnenjem. Škode ni nobene. Iz Smarija pod Ljubljano se nam poroča, da je jedna soba v kapelaniji močno poškodovana. Dalje nam poročajo o potresu iz Št. Lamberta, Kostanjevice, s Črnega Vrha nad Idrijo, iz Zeleznikov, Idrije, od Stare Cerkve na Kočevskem, iz Grahovega, iz Nazareta v Savinjski dolini, s Toplice pri Novem Mestu, z Rakoka, iz Slavine in Preske, kjer so se v cerkvi pokazale nove razpoke in je odletelo precej beleža. Iz Št. Jurja pri Kranju se nam poroča, da je pri podružnici v Veklem kembelj udaril ob zvon. V Naklem je po nekaterih hišah omet odletel. V Planini so čutili pred sunkom pod-

zemeljsko bobnenje kakor prihajajočega brzovlaka; na Planinski gori je duhovnik ravno opravljal sveto mašo, ko se zamaje oltar in okna zažvenketajo; na raznih krajih se je omet usul od stropov. Z Brda se nam piše, da so najprej čutili močen navpičen sunek, potem slabše udarce in močno gibanje brez bobnenja; viseče stvari so se zazibale, zidovje in tramovi so zaropotali, opeka je letela s streh, na zidovju so se pokazale razpoke. Na Dobrovi je potres spremljalo bobnenje s šumom, zemlja se je valovito zazibala, drevje zmajalo, na zidovju so nastale neznatne razpoke. Od Sv. Trojice pri Mokronogu se nam poroča: Pri nas smo že v torek zjutraj ob 1/3. uri čutili precej močan potres; prvi sunek je stresel zidovje, na to rahlo gibanje in dva manjša tresaja. Včeraj pa je bil potres mnogo silnejši. Iz Vodice se nam piše: Včeraj ob 7. uri zopet močan potres; zelo je poškodoval župnišče, tudi v novi krasni cerkvi je napravil nekaj sumljivih razpok. Delavci so izpod oboka in iz zvonika, kjer ravno obešajo zvonove, preplašeni zbežali na tla; vsakdo je v prvem strahu mislil, da se cerkev poruši do tla. Včerašnji potresni sunek je bil sličen tretjemu leta 1895. Vse je vznemirjeno, up in pogum nam upadeta. Šibe potresa reši nas, Gospod! Iz Zreča pri Konjicah: Včeraj ob 7. uri zjutraj smo čutili štiri sekunde trajajoče precej močno gibanje sveta s podzemeljskim vultenjem. — Po poročilih je bil potres čez ves Kras od Trsta do Maribora, Bleda in Krškega. — O poškodbah v ljubljanskem mestu nam je dodati, da je posebno trpela nova bolnišnica. Paviljon za bolne na čeh je tako razdejan, da ga bo najbrže treba zvezati.

(Oklic mestnega župana na ljubljansko prebivalstvo.) Mestni župan izdal je naslednji oklic: Včerašnji potres sicer ni dal povoda za kako vznemirjenje, vendar pa je na poslopih in premičnostih povzročil občutno škodo. Pričakujoč, da bo ljubljansko prebivalstvo, ki je že tolikokrat podalo dokazov o svojem treznem mišljenju, ohranilo samozavest in resnobo, katera ga celó po hudem predvlanskem udarcu ni zapustila, ter da se ne bode dalo begati po kacic praznih govoricah in ugibanjih — naznanjam ob enem, da sem odredil vse potrebno zaradi takojšnje cennitve škode, ki jo je včerašnji potres povzročil. — V Ljubljani, v dan 16. julija 1897. — Župan: Ivan Hribar.

(Občinski svet) ljubljanski ima danes nujno izredno sejo ob šestih zvečer v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. Na dnevnem redu so naznanila predsedništva.

(„Glasbene Matice“) občni zbor se je vršil sinoči ob 8. uri v dvorani „Glasbenega doma“. Po primernem nagovoru predsednika, g. Ravnikarja, poroča tajnik g. Belé o delovanju v minolem letu. G. Petrovčič poroča o denarnem stanju; dohodkov je bilo 41.409 gld. 77 kr. v gotovini in 10.279 gld. 59 kr. v obligacijah, troškov 41.400 gld. 78 kr. G. Trdina poroča o delovanju loterijskega odseka. Za prihodnje leto se proračunavajo dohodki na 6620 gld., troški na 10.470 gld. Občni zbor je predsedniku g. Ravnikarju izrekel zahvalo ter na predlog g. dr. Foersterja izvolil g. svetnika Vencajza častnim članom. Predsednikom je bil s 86 od 111 glasov zopet izvoljen g. Ravnikar; v odbor so bili izvoljeni gg.: Belé, Brunet, Gangl, Hrast, Krulec, Petrovčič, Razinger, Rohrmann, Sbrizaj, dr. Sterger, Svetek, Trdina in dr. Volčič.

(Imenovanje.) Deželni predsednik kranjski je imenoval začasnega okrajnega komisarja Ernesta barona Schönbergerja definitivnim in začasnega koncipista pri deželni vladi, Viktorja grofa Chorinskega, definitivnim koncipistom.

(Izvestje c. kr. višje realke.) Letošnje izvestje c. kr. višje realke v Ljubljani je objavilo poleg običajnih šolskih poročil spis profesorja A. Belarja: „Das periodische Gesetz und das natürliche System der Elemente.“ Ze od nekdanj so se zastopniki teoretične kemije prizadevali, vrediti kemične prvine po gotovih zakonih in vrediti njih naravni zistem. Delitev prvin v kovine in nekovine ni znanstvena; Döbereinerjeve „trijade“ so prepomanjkljive; Anglež Newlands je vredil prvine po skupinah, kojih posamni členi so v istem razmerju, kakor zvoki jedne ali več oktav v glasbi, a tudi ta teorija se ni vsprejela. Se le ženijski D. Mendeleev, slavni ruski kemik, je dosegel trajne vspehe, ko je leta 1869 v časopisu družbe ruskih kemikov objavil epohalno razpravo „Zistem prvin“ in ondi prvič izrekel sedaj

splošno znani „perijodični zakon“. To odkritje je z elementarno silo vplivalo na razvoj moderne kemije; dočim so se preje atomske teže določevale le nepopolno in približno, se je sedaj začelo delati natančno in vestno; s pomočjo perijodičnega zakona sestavil se je naravni, znanstveni zistem vseh prvin in tako je bilo Mendeleev-u mogoče, trditi eksistenco dosedaj še ne poznanih elementov in določil njih atomsko težo, in katere so potem res našli. Zato so perijodični zakon kemije tako radi primerjali potom nekaterih premičnic, katere so že naprej preračunali. Pisatelj omenja mimogredé tudi razne zanimive hipoteze o bistvu atomov, kakor n. pr. Prout-ovo hipotezo, po kateri atomi niso jednostavni, ampak so sestavljeni vsi iz jedne pravarine. Seveda ta hipoteza ne bode imela prej znanstvene vrednosti, dokler se to ne bode eksperimentalnim potom dokazalo. K sklepu omenja pisatelj še nekaterih nedostatkov perijodične atomske teorije, ki pa izvirajo večinoma le iz tega, da so nekatere prvine še jako malo znane. Temeljito pisano razpravo priporočamo vsem, ki se zanimajo za razvoj modernega naravoslovja. — Iz šolske statistike povzemamo sledeče podatke: Koncem šolskega leta je obiskovalo ljubljansko realko 349 dijakov, in sicer 346 javnih in 3 privatni. Po materinskem jeziku je bilo 183 Nemcev, 148 Slovencev, 14 Lahov in 4 Čehi; po veri so bili vsi katoličani, razven 6 protestantov. Kar se tiče učnega napredka, je bilo 19 odličnjakov, 228 jih je dobilo prvi red, izmed ostalih pa je bilo 49 ponavljalnih izpitov, 37 jih je dobilo drugi učni red in 14 tretji. Solnine se je vplačalo 6410 gld., stipendistov je bilo 19, ki so prejeli skupaj 1522 gld. 86 kr.

(Poljedelsko ministerstvo) je občini Dobrnič darovalo tri brizgalnice zoper peronospero.

(V Krškem) bodo prihodnjo nedeljo v kapucinski cerkvi ob 10. uri blagoslovili dva nova oltarja, svetega Jožefa in sv. Ane. Cerkvén govor je prevzel preč. g. kanonik J. Sušnik.

(Šolo so zaprli) za 14 dni v Radovljici zaradi oslovskega kašlja, na katerem je zbolelo 67 otrok.

(Prememba posesti.) Gosp. Rudolf Millitz je prevzel tiskarno in trgovino po svoji materi.

(Letina.) Od Sv. Trojice: Letošnja gorkota kaj ugaja, trta pri teh razmerah uspešno napreduje. Zaroda ni ravno odveč, a je ta bolj košat in razrasten, pričakujemo primeroma obilne in tudi dobre vinske letine. Saj ljudstvo je čez mero potrebno — zlasti, ker je nekaterim posestnikom pretečeni mesec popolnoma ugonobila grozna toča prve poljske pridelke. Gorice po večjem niso bile prizadete.

(Cigani.) V noči od 14. do 15. julija so tatje prodrli skozi okno v gostilno Ivana Vrtačnika ter pokradli 25 vržink, jedno britev, jeden velik nož, jeden par čizem. Ljubeznjivost so izvršili cigani, strašna mōra po kmetih.

(Romarska cerkev sv. Miklavža) na Slivnici je z Božjo pomočjo dozidana v isti velikosti, kakor je bila poprej. Cerkev je bila zgrajena l. 1613. Dolga je 12 m, široka 8 m. Prezbiterij je dolg in širok po 5 m. Stoji v višini 899 m nad morjem, 44 m višje kot Križna Gora, nad Grahovim 331 m. V teku enega meseca bode tudi znotraj dodelana in po 25 letih častilec sv. Miklavža zopet pristopna. Bog povrni vsem dobrotnikom v okraju c. kr. glavarstva logaškega, ki so pripomogli z milimi darovi k zopetni obnovitvi te nekdanj slavne Božje poti. Posebno si štejemo v dolžnost zahvaliti se p. n. bl. g. c. kr. okrajnemu glavarju del Cottu za blagohotno dovoljenje nabirati v celem njegovem okraju prostovoljne darove. Za večje prispevke pa izrekamo prisrčno hvalo preč. g. dekanu Andreju Drobničju v Smariji, vč. g. župniku na Uncu Franc Klemencu in bl. g. Matiji Petrič, učitelju v Strugah. Bog plati!

(Iz Spodnje Idrije) se nam piše: Shod mokračev, katerega je hotel sklicati njih doktor Tomaž Filipovič na nedeljo 11. julija, se je izjalovil. Krištan je bil že v petek v Idriji, da se bode pripravil za nedeljo — a jo je že v soboto nazaj pobral. Naši mokrači so po noči in na skrivnem zelo predrzni; boje se pa dneva in resnice. Kako je po vasi po noči razsajal A. Ž., vé cela vas. Ko je bil pa vprašan, zakaj je to delal, je odločno trdil, da še po noči nikdar zunaj ni.

(Iz Besnice) 15. julija: Preteklo nedeljo t. j. dne 11. t. m. popoldne smo imeli pri nas zabavne trenotke. Prišel je k nam g. Korošec, živinozdravnik iz Kranja, da je v šoli predaval o zdravljenji živine, o pasmah, ter o raznih za živinorejo prekoristnih stvareh. Poslušalcev je imel 50, kateri so z

velikim zanimanjem in veseljem poslušali potrebne nauke. Za nas je stvar toliko zanimivejša, ker do zdaj nismo še imeli nikdar takega predavanja. Želeti je torej le, da bi se taki za kmetovalca potrebni in koristni pouki večkrat ponavljali pri nas. Gotovo bi se ljudstvo potem tudi bolj zanimalo za stvar, videč, da je praktična živinoreja uspešnejša in več dobička prinašajoča, kakor pa starokopitne šege. G. živinozdravnik naj nas večkrat obišče s svojimi pouki! — Danes zjutraj okrog 7. ure smo pri nas čutili precej močan 3 sekunde trajajoč potres. Zibanje se je čutilo od severa proti jugu, spremljano s podzemeljskim bobnenjem.

(Iz Borovelj na Koroškem.) Pri nas zgodile so se v teku jednega meseca že tri nesreče. Prvi ubil se je neki krošnjar. Pred 14 dnevi utonil je v Dravi, ko se je kopal, pekovski pomočnik, rodom iz Stajerske; do danes ga še niso dobili. Danes dne 15. t. m. pa je zopet, previden s sv. zakramenti, v neznosnih bolečinah umrl hlapec tukajšnjega župana; konj ga je pred dvema dnevoma tako nesrečno po trebuhu udaril.

(Varčevalci po spolu.) Pri poštni hranilnici je bilo koncem min. leta vložnikov 1.174.502, med njimi 691.003 osebe moškega in 473.368 ženskega spola in 10.531 pravnih oseb, društev; lani je pristopilo 129.538 moških in 84.833 ženskih pa 2.047 pravnih oseb, izstopilo pa 95.076 moških, 55.039 ženskih, 2.047 pravnih oseb.

(Razpisano) je mesto poštnega odpravnika pri novoustanovljenem c. kr. poštnem uradu v Zerovnici (Scheranitz) okr. glav. Radovljica proti pogodbi in kavciji 200 gld. — Letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal 200 gld. za sedemkratno peš-zvezo med uradom in postajo Zerovnica. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Društva.

(Shod krajskih gasilnih društev) se bode vršil v nedeljo dne 8. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne v starostreliški dvorani v Ljubljani. Dnevni vzpored: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo o delovanju. 3. Blagajnično poročilo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Volitev kraja prihodnjemu shodu gasilnih društev. 6. Posebni predlogi, ki se morajo pa po § 21. pravil 14 dni pred shodom gasilnih društev pisмено naznaniti zaveznemu odboru. — NB. Vsled odobrovanja sklepa z dne 26. decembra 1896 ne smejo zavezni odborniki vsprejemati pooblastil. Posamezni gasilec sme zastopati le tri društva; vendar je želeli, da pošlje vsako društvo svojega zastopnika. — Ob 7. uri zjutraj vaja gasilnega društva ljubljanskega. Ob 3. uri popoldne skupni odhod k 25letni slavnosti gasilnega društva Vič Glince.

(Katol. podporne društvo v Celju) naznanja: Vsled odloka c. kr. fin. ministerstva z dne 21. dec. 1896, št. 63.912 je srečanje preloženo na 26. dan decembra t. l., ker je bilo lani še malo srečk razprodanih. Dobitki: 1. Konj z opravo in s pol pokrito kočijo vred; 1000 kron vrednosti. 2. Sobna oprava, 300 kron vrednosti. 3. Valvazor, štirje lepo vezani zvezki, 200 kron vrednosti. 4. Polovnjak vina, 100 kron vrednosti. 5. Brana za travnike, 50 kron. 6. Tele, 40 kron. 7. Vedro starega vina, 30 kron. 8.—12. Slomšek, Zadnja večerja, žepna ura, dve mizni opravi, a 20 kron. 13.—24. Stenska ura, dežnik, platno, samokres, viseča svetilnica, miza, par svečnikov, par čevljev, umivalnik, stojalo za obleko, brušena steklenica z garnituro, service za kavo a 10—16 kron vrednosti. 25.—100. Reči a 4—6 kron vrednosti. 101.—300. Reči a 2 kron vrednosti. 301.—500. Reči različne vrednosti.

Srečanje se bode vršilo v sejini dvorani „Narodnega doma“. Zaradi dobrodelnega namena se obračamo do vseh blagih rojakov in jih najljubše prosimo, da obdržijo poslano jim srečko, ter jih po možnosti tudi med druge razpečajo. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 16. julija. Cesar in cesarica sta se odpeljala včeraj popoldne v Išlo.

Dunaj, 16. julija. „Fremdenblatt“ demontuje poročilo tukajšnjih listov o ministerski krizi in nespornostimljenju mej člani Badenijevega kabineta, ter izjavlja, da bode vlada vkljub dosedanjim skušnjam vztrajala na sedanjem potu, spominjajoča se naloge, na najprimernejši način postavnim potom uravnati narodnostne razmere na Češkem.

Rim, 16. julija. V senatu je izjavil zunanji minister, da se v kratkem pričakuje odgovor turške vlade na skupno noto. Italijanske ladije in čete ostanejo na Kreti do popolne rešitve vprašanja glede avtonomije, kar se zgodi kmalu po dognanem miru mej Grško in Turško.

Carigrad, 16. julija. Včeraj ob 10. uri se je pričelo poslaniško posvetovanje, h kateremu je došel ob 11. uri tudi zunanji minister Tewfik-paša in naznanil sklepe ministerskega sveta. Načelna vprašanja so se rešila ugodno. Posvetovanje se nadaljuje v prihodnjih dneh.

Carigrad, 16. julija. Poroča se, da se je v zadnjem ministerskem svetu sklenilo, odzvati v najkrajšem času turške čete iz Tesalije, toda vztrajati še nadalje pri prvotno določeni mejni črti ob reki Peneios.

London, 16. julija. „Standard“ poroča iz Carigrada, da je ministerski svet s sultanovim dovoljenjem sklenil, znižati zahtevano vojno odškodnino na 6 milijonov funtov.

Umrli so:

15. julija. Alojzij Ambrožič, krojača sin, 1¹/₂ meseca, Komenskega ulice 8, želodčni in črevesni katar. — Marija Podkrajšek, mestna uboga, 60 let, Karlovska cesta 7, ostarelost.

Tujci.

14. julija.

Pri **Stonu**: Wiss iz Prage. — Defranceschi iz Ajdovšine. — Hilfreich König, Rösler, Bing, Stuböck, Wedekind, Voglen, Osers, Wolf, Kohn, Stern, Glieher, Robey z Dunaja. — Blašk iz Berolina. — Pfau z Reke. — Goeken iz Trilča. — Pogatschnig iz Koblenca. — Konšek iz Trsta. — Virant iz Mokronoga. — Paulitsch iz Beljaka.

Pri **Maliču**: Weil iz Stuttgarta. — Theiner, Ebner, Beer, Rosenthal, Krammer, Aichholzer, Hubenthal, Schmied, Winterhalter, Hoff z Dunaja. — Rubetu iz Zagreba. — Koppers iz Grada. — Mottony iz Nösch-a. — Hinke, Bednarz iz Trsta. — Murgl iz Zatišine. — Tschinkel iz Prage.

Pri **Lloyd**: Skušek iz Kočevja. — Gasperin iz Starega Trga. — Grailand iz Novega Mesta. — Mencinger iz Boh. Bistrice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Marolt iz Velikih Lašič. — Erker, Kraker iz Kočevja. — Kunstel z Vrhnike. — Stalzer iz Koprivnika. — Mahnič iz Grada.

Pri **Južnem kotlodvoru**: Spitzer iz Hohenau-a. — Erjavec iz Gorice. — Gartenberg iz Berolina. — Sterbenz iz Kočevja. — Piezer iz Iglave.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
15.	9. zvečer	730.5	18.0	sl. jvzh.	dež	
16.	7. zjutraj	731.1	17.3	sl. sever	oblačno	8.4
	2. popol.	730.1	25.6	sl. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 16.5°, za 3.3° pod normalom.

Dunajska borza.

Dne 16. julija.		Dne 15. julija.		Kreditne srečke, 100 gld.		200 gld. — kr.
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	158 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147	—
Skupni državni dolg v srebru	102	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	70
Avstrijska zlata renta 4%	123	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	159	Rudolfove srečke, 10 gld.	25	25
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	—	—
Ogerska zlata renta 4%	123	Tisine srečke 4%, 100 gld.	141	St. Genois srečke, 40 gld.	76	25
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	100	Dunavske vpravne srečke 5%	128	Waldsteinove srečke, 20 gld.	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	952	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	22	25
Kreditne delnice, 160 gld.	367	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158	50
London vista	119	4% kransko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. 3420	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije železnice Lloyda, 500 gld.	396	—
30 mark	11	Priporitne obveznice državne železnice	225	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85	25
30 frankov (napoleonor)	9	južne železnice 3%	180	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	126	Montanska družba avstr. plan.	124	—
O. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	158	50
				Papirnih rubljev 100	126	62

Nakup in prodaja
vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.